

Herkent u de vrouw op deze foto?

(door: Marco Kleijer)

Bij het onderzoeken van mijn familiegeschiedenis kreeg ik van mijn tante de onderstaande foto met daarbij de opmerking dat het familie was maar dat ze niet wist wie het was.

Dat moment markeerde het begin van een interessante en leerzame zoektocht.

Datering van de foto

De foto is oud, maar hoe oud? Als we naar de techniek kijken dan wordt vignettering toegepast. Bij deze techniek wordt het fotopapier via het negatief belicht, waarbij om de geportretteerde heen de belichting wordt onderbroken door middel van een rond of ovaal sjabloon dat wordt bewogen. Het portret ziet er uit als een "wolkje" [1, p. 12].

In de periode 1900 – 1915 had deze techniek een lichte voorkeur.

Oude foto's kunnen ook aan de hand van de dikte van het gebruikte karton gedateerd worden. Omdat het origineel niet meer beschikbaar is en ik alleen een kopie heb ontvangen, kan ik dat niet onderzoeken.

De vrouw draagt oud-Veluwse klederdracht zoals die gedragen werd in vooral de 19^e eeuw.

Haasloop Werner heeft tussen 1840 en 1860 op zijn wandeltochten over de Veluwe deze vorm van klederdracht in Putten vastgelegd in de onderstaande tekeningen.

PUTTEN.

Klederdracht te Putten, o. d. Veluwe/ 1856

Om meer te weten te komen over deze vorm van klederdracht is het de moeite waard om museum “De Tien Malen” te bezoeken waar “Steventje” is te bewonderen, een pop met precies dezelfde klederdracht als op deze tekeningen.

Daar leerde ik dat de muts een trekmut is in plaats van de bekende knipmuts.

In het museum ligt ook een “rouwjakje met vierkanten hals” van rond 1900. De vrouw op de foto lijkt precies zo’n jakje te dragen.

Al deze bevindingen bij elkaar doen mij vermoeden dat de foto tussen 1900 en 1910 is gemaakt. Daarbij is de vrouw geboren in de 19^e eeuw en is ze wellicht weduwe, afgaande op de klederdracht.

Als we naar de vrouw zelf kijken, dan lijkt ze tussen de 45 en 65 jaar oud te zijn. De leeftijd is moeilijk in te schatten. Door het zware leven van vroeger konden mensen er op jonge leeftijd al oud uit zien.

Mogelijke namen

In mijn familie komen twee vrouwen in aanmerking:

Cornelisje Beekman, leefde van 15 oktober 1840 tot en met 26 juli 1917. Zij was de tweede vrouw van mijn betovergrootvader Reijer Kleijer wiens eerste vrouw al op 33-jarige leeftijd overleed. Reijer overleed op 5 december 1912. Als de vrouw op de foto inderdaad rouwdracht draagt, dan moet de foto ná 1912 genomen zijn. Cornelisje was 72 jaar toen ze weduwe werd. Het zou kunnen, maar het valt net buiten de geschatte periode en leeftijd.

Teunisje van der Velde, leefde van 1 april 1839 tot en met 27 maart 1912. Zij was mijn betovergrootmoeder. Haar man, Cornelis Tomassen, overleed op 11 februari 1904. Teunisje was toen 64. Dit past goed bij de geschatte leeftijd. Het moment dat zij weduwe werd past ook goed bij de geschatte periode.

Een gesprek met mijn oom over de oorsprong van de foto lijkt ook in de richting van Teunisje van der Velde te wijzen maar er is nog steeds geen zekerheid. Daarom heb ik dit artikel geschreven om u als lezer mee te nemen op mijn zoektocht en u ook nog die ene vraag te stellen: “Herkent u de vrouw op deze foto?”.

Bronnen

- [1] M. v. d. Dorpel, J. Kousemaker en J. Zondervan, Het Nederlandse Fotoportret 1860 - 1915, 's Gravenhage: Centraal Bureau voor Genealogie, 1989.